

Beeldkwaliteitplan en beplantingsplan bouwstede Lange Eendrachtsweg Goudswaard

Colofon

Beeldkwaliteitplan

Beeldkwaliteitplan en beplantingsplan
bouwstede Lange Eendrachtsweg Goudswaard

Opdrachtgever:

Gemeente Korendijk

Projectnummer:

BOE01-KOR00002-02A

Datum:

3 februari 2010

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Hoff van Hollantlaan 7 - 5243 SR Rosmalen
Postbus 435 - 5240 AK Rosmalen
T (073) 523 39 00 - F (073) 523 39 99
E info@croonen.nl - I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

Inleiding	5
Huidige situatie	7
Beeldkwaliteit: richtlijnen stedenbouw en landschap	11
Beeldkwaliteit: richtlijnen woonbebouwing	13
Beeldkwaliteit: richtlijnen bedrijfsbebouwing en buitenruimte	15
Beplantingsplan	17

Inleiding

Dit beeldkwaliteitplan en beplantingsplan voor een bouwstede aan de Lange Eendrachtsweg te Goudswaard geeft in woord en beeld en voor verschillende schaalniveaus de uitgangspunten aan voor het te ontwikkelen stedenbouwkundige en architectonische ontwerp. Het is een op locatie en situatie afgestemd referentiekader voor de architectonische en stedenbouwkundige vormgeving.

Verder wordt aangegeven welke aspecten van belang worden geacht voor de buitenruimte en wordt voorzien in een plan voor streekeigen erfbeplanting.

Het plangebied is aangegeven op nevenstaande luchtfoto.

Om het gewenste ambitieniveau haalbaar te maken wordt niet alleen van de gemeente, maar ook van de ontwikkelaar inspanning gevraagd.

Veel ruimtelijke aspecten, zoals hoogte en situering van de bebouwing en situering van de ontsluiting en groen, zijn geregeld in het bestemmingsplan. Het beeldkwaliteitplan richt zich op aspecten, die niet in het bestemmingsplan te regelen zijn, zoals verschijningsvorm, detaillering en materialisering en kleur van het ontwerp. Het beplantingsplan toont op welke manier voorzien wordt in de verdere landschappelijke inpassing en de manier waarop aansluiting is gezocht bij de kernkwaliteiten van de Hoekse Waard, zoals deze beschreven worden in de Structuurvisie Hoekse Waard.

Bestaande situatie Lange Eendrachtsweg vanaf oostzijde

Bestaande situatie Lange Eendrachtsweg vanaf westzijde

Bestaande situatie Lange Eendrachtsweg vanaf oostzijde

Huidige situatie

Huidige situatie

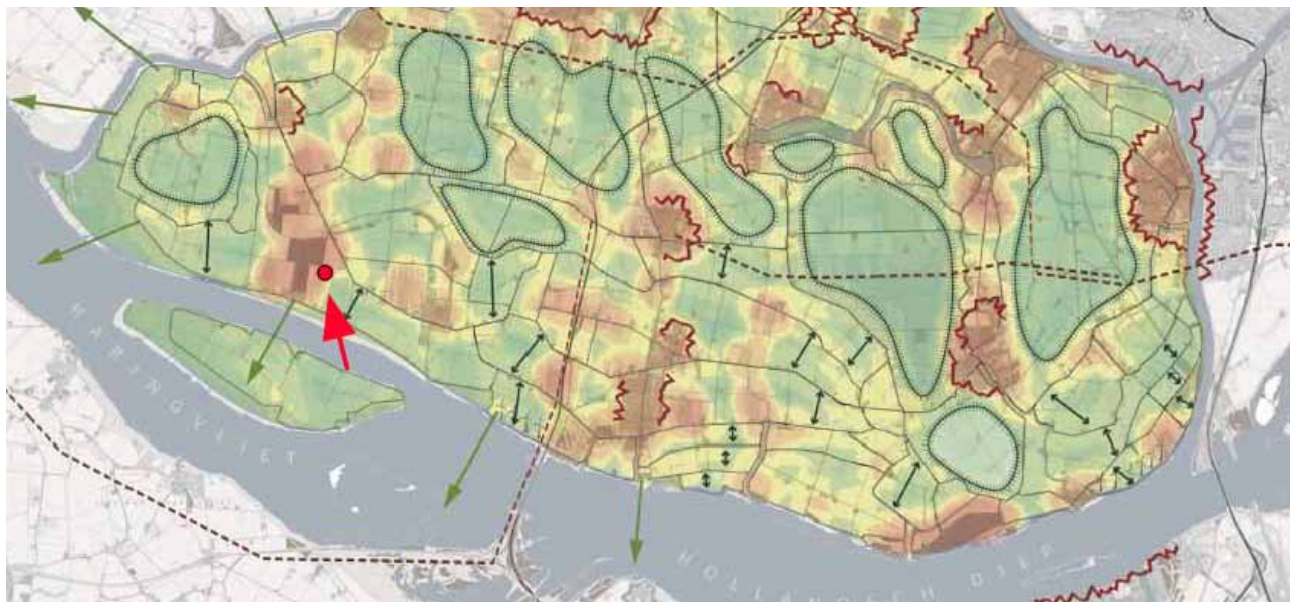
Ligging plangebied

Het plangebied maakt deel uit van het kleipolderlandschap van de Hoekse Waard.

Het dijkenpatroon in dit landschap toont de inpolde-
ringsgeschiedenis. Tussen de dijken is sprake van een
een landschap dat in zijn algemeenheid gekenmerkt
wordt door openheid. Onderstaand kaartbeeld uit de
Structuurvisie Hoekse Waard laat zien dat ter plaatse
van het plangebied juist eerder sprake is van een beslo-
ten landschap.

Dit heeft te maken met de aanwezigheid van een po-
pulierenbos aan weerszijden van de Lange Eendrachts-
weg. Dit productiebos zal in de nabije toekomst worden
omgevormd tot een gemengd bos voor de vorming van
een landgoed.

Een belangrijk motief om de bouwstede op de aangedui-
de locatie te situeren, is de relatieve beslotenheid van
het landschap, waardoor de visuele waarneembaarheid
van de bouwstede reeds door bestaande landschap-
elementen beperkt wordt.

Openheid

— Zeer open landschap
— Matig open landschap
— Besloten landschap

— Zeergrote open ruimte
— Vergezichten over de rivier
— Doorzichten van dijk tot dijk
— Windmolens
— Harde bebouwingsranden

--- Hoogspanningsleidingen

Voorbeeld Vlaamse Schuurboerderij

Voorbeeld Vlaamse Schuurboerderij

Boombepanting rond bebouwing. Een groen 'eiland' in het open landschap

Vaak staat er monumentale bepanting rond de (oudere) bebouwing

Analyse

Huidige situatie

Bebouwing in het polderlandschap

Karakteristiek voor bebouwing in het landelijk gebied van de Hoekse Waard zijn de boerderijen die behoren tot de Vlaamse Schuurgroep. Deze vindt zijn oorsprong in Vlaanderen. Het type in de Hoekse Waard bestaat uit een woonhuis met vast erachter een hoge schuur. De richting van beide daken is loodrecht op de weg. De daken bestaan uit pannen of riet.

De voorgevel van de woningen is het meest karakteristiek met ingezwenkte hoeken en een rechte kroonlijst.

Naast deze oudere boerderijen bevinden zich in het polderlandschap ook burgerwoningen en bedrijfsgebouwen. De woningen bestaan meestal uit een bouwlaag met kap en zijn in metselwerk

De woningen staan zowel met de langs- als met de kopgevel naar de weg.

Bedrijfsbebouwing komt verspreid in het open polderlandschap voor. Vaak zijn het schuren bij een landbouwbedrijf. Oudere schuren zijn opgetrokken uit hout/ of metselwerk. Recentere bebouwing bestaat vaak uit een damwandprofiel, vaak in een groene kleur, met een oranje of antraciet dak.

Bedrijfsbebouwing staat meestal met de nokrichting haaks op de weg.

De bebouwing in het polderlandschap is overwegend vrijstaand. De afstand van de bebouwing tot de weg varieert.

Woonbebouwing ligt aan de weg, bedrijfsbebouwing daarachter.

Groen

De belangrijkste elementen van het landschap in de Hoekse Waard zijn de grootschalige openheid als gevolg van het landbouwkundig gebruik, de vele dijken in het landschap en de oude kreeklopen met hun grillig verloop.

Beplantingsstructuren in het gebied zijn meestal lijnvormig (begeleidende boombeplanting langs wegen, beplanting langs perceelsgrenzen).

Kenmerkend is beplanting die rond bebouwing is aangelegd. Hierdoor ontstaan groene 'eilandjes' in het open landschap.

Zeker bij oudere bebouwing gaat het vaak om monumentale boombeplanting.

De agrarische bebouwing in de Hoekse Waard is meestal omgeven door opgaand groen, waardoor groene 'eilanden' in het open landschap ontstaan. Het gaat vaak om een afwisseling van lijnbeplanting en beplanting met 1e categorie-bomen, die soms monumentaal zijn. Tussen - of boven - het groen zijn het vooral de daken die zichtbaar zijn. Afdekking van bebouwing met een kap speelt dan ook een belangrijke rol om te komen tot een landschappelijke inpassing, die past bij de Hoekse Waard.

Beeldkwaliteit: richtlijnen stedenbouw en landschap

De stedenbouwkundige aspecten van beeldkwaliteit voor de bouwstede aan de Lange Eendrachtsweg laten zich als volgt omschrijven.

Situering bebouwing

- De afstand van de bebouwing tot de openbare ruimte kan variëren, maar kan de begrenzing van de bouwstede niet overschrijden.
- De woning wordt in of achter de naar de weg gekeerde begrenzing van de bouwstede gesitueerd, bij voorkeur op ruime afstand van de weg (ten minste 25 m). De bedrijfsbebouwing wordt achter de woning gesitueerd.

Orientatie bebouwing

- De woning oriënteert zich naar de Lange Eendrachtsweg. Dit is ook de hoofdorientatie voor de bedrijfsbebouwing.
- De woning kan zowel met langsgevel als met kopgevel naar de weg gericht worden (nokrichting haaks op de weg of parallel aan de weg).
- Bedrijfsbebouwing richt zich met de kopgevel naar de weg (nokrichting haaks op de weg).

Hoogte en schaal bebouwing

- Maximale goothoogte van de woning bedraagt 4.5 m.
- Maximale goothoogte van de bedrijfsbebouwing bedraagt 6 m.
- Geen grotere overspanning onder een dak dan 25 m.

Grondvorm bebouwing en kapvorm

- De oorspronkelijke grondvorm van de bebouwing in

de Hoekse Waard is rechthoekig. Deze grondvorm wordt ook voor nieuwe bebouwing voorgestaan.

De oorspronkelijke kapvorm is het zadeldak.

Afdekking van bebouwing door kappen speelt een belangrijke rol in de landschappelijke inpassing (dakenlandschap).

De nadruk ligt op eenvoudige architectuur (geen nouveau riche, notariswoning, herenhuis of bungalow met hoekkeperkappen).

Landschappelijke inpassing

- Binnen de relatief grote schaal van het open kleipolderlandschap is grootschalige agrarische bedrijfsbebouwing beter inpasbaar dan aan de kleinschalige, historische dijken.

Zowel de oudere als de nieuwere agrarische bebouwing heeft zijn inpassing in het open landschap gevonden doordat opgaand groen om de bebouwing is aangebracht. Effect is dat vooral de rechte wanden van de bebouwing grotendeels aan het oog onttrokken worden, terwijl de daken beter zichtbaar zijn.

Voor de bouwstede zal een beplantingsplan worden gemaakt.

Gezien de ligging in de nabijheid van een monocultureel populierenbos, is het wenselijk om in het beplantingsplan te richten op enige variatie. Afscherming met lijnbeplantingen met zuilvormige bomen wordt niet uitgesloten, maar dient zeker afgewisseld te worden met 1e categorie boombeplanting met meer uitstoelende kruin.

- Aanbouwen en losse objecten voorkomen door functies onder te brengen in het ontwerp van de hoofdvormen van woning en bedrijfsbebouwing.

Bebouwing

Beeldkwaliteit: richtlijnen woonbebouwing

Gevelarchitectuur woning

- Voor de woning wordt een traditionele en eenvoudige gevelarchitectuur voorgestaan, van gevelopeningen in metselwerk
- De gevelopeningen zijn in harmonieuze verhouding tot de gevel en tot elkaar.

Materiaal- en kleurgebruik gevels woning

Overwegend baksteen, eventueel met accenten van eigentijdse natuurlijke materialen zoals bijvoorbeeld hout. Bij voorkeur uitgaande van warme aarde tinten (roodroodbruin). Geen felle kleuren.

Dakvorm woning

Zadeldak. Wolfseinden zijn alleen toegestaan als deze in schaal en vormgeving aansluiten op aanwezige cultuurhistorisch karakteristieke voorbeelden zoals die in de Hoekse Waard voorkomen.

Nokrichting haaks op- of parallel aan de weg.

Materiaalgebruik en kleur dak woning:

Bij voorkeur toepassing van keramische pannen, rood of blauw gesmoord, of van betonnen pannen, antraciet. Ook riet is toegestaan.

Glanzende of geglazuurde pannen worden niet toegepast.

Materiaalgebruik en kleur gevelopeningen woning

Voor de gevelopeningen dient bij voorkeur te worden uitgegaan van de toepassing van hout voor kozijnen en deuren of van materiaal dat qua uitstraling en proportienering gelijkwaardig is aan hout. Kozijnen en deurposten dienen in een kleurstelling te worden uitgevoerd, die contrasteert met de kleur van de gevel: bij voorkeur wit of crème.

Architectonische uitwerking en detaillering

Eenvoudige detaillering, aansluitend aan het landelijke karakter van de omgeving. Zonder overbodige niet functionele versieringen. Zoveel mogelijk vermijden van dakkapellen.

Aan- en bijgebouwen bij woning

Qua architectuur, kleur- en materiaalgebruik zijn de aan- en bijgebouwen ondergeschikt aan, maar in samenhang met, het hoofdgebouw. Een garage wordt inpandig of minimaal 5 m achter de voorgevelrooilijn gesitueerd. Zoals bij landschappelijke inpassing reeds is aangegeven moeten losse bijgebouwtjes, aanbouwen en losse objecten liefst worden voorkomen door functies onder te brengen in het ontwerp van de hoofdvorm van woning en bedrijfsbebouwing.

Beeldkwaliteit: richtlijnen bedrijfsbebouwing en buitenruimte

Bedrijfsbebouwing

Materiaal- en kleurgebruik bedrijfsbebouwing

Donkere kleurtonen zijn vereist voor gevels, daken en deuren.

Lichte kleuren voor bijv. loop-, rol- of scuijdeuren leiden tot een onrustig beeld dat niet past in het landschap. Bedrijfsbebouwing kan bestaan uit baksteen, bij voorkeur uitgaande van warme aardse tinten (roodrood-bruin).

Indien gevelbeplating wordt toegepast, bij voorkeur geen gladde beplating, maar bijv. damwandprofielen. Voor beplating wordt bij voorkeur donkergroen gehanteerd (bv RAL 6003 of 6009).

Ook hout kan worden toegepast, bij voorkeur gepotdekseld, donker gebeitst, of materiaal met een gelijkwaardige uitstraling.

Hemelwaterafvoeren zijn donker van kleur.

Geen felle kleuren.

Dakvorm bedrijfsbebouwing

Bedrijfsbebouwing wordt altijd afgedekt met een zadeldak, nokrichting haaks op de weg.

Dakhelling bedrijfsbebouwing

Ten minste 22.5°. Geen flauwe helling.

Materiaalgebruik en kleur daken bedrijfsbebouwing

Bij voorkeur toepassing van keramische pannen, terracottarood (geen Hollands rood) of blauw gesmoord, of van betonnen pannen, antraciet. Ook riet is toegestaan. Ook vezelcement golfplaat in deze kleuren is toegestaan.

Geen lichte grijstinten toepassen. Dit wordt snel vuil en past niet tegen de donkere achtergrond van het nabijgelegen bosperceel.

Geen elementen die schitteren of refelcteren, zoals opaal witte daknok lichtstraten en vlakke lichtstraten en zonnepanelen in het dakvlak.

Glanzende of geglazuurde pannen worden niet toegepast.

Buitenruimte

Erfafscheidingen

Streekeigen erfafscheidingen moeten zijn van bomen, hekken of hagen. Aan de voorzijde mogen zij niet hoger zijn dan 1 m.

Entree

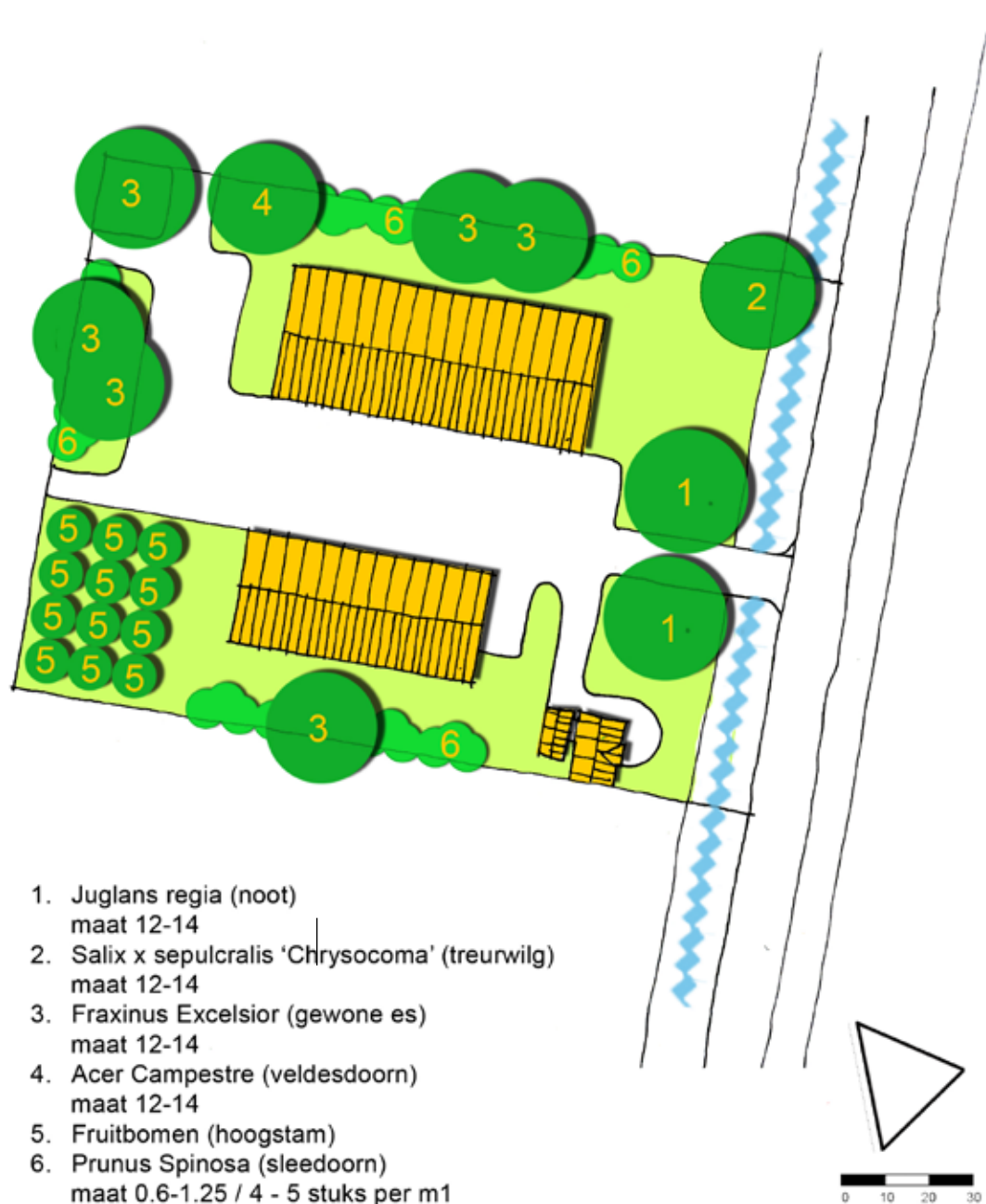
Inrijpoort en erftoegang eenvoudig houden en in overeenstemming met het karakter van de erfbebouwing.

Terrein

- Nieuwbouw op aangelegde verhogingen/terpen is niet toegestaan.
- Het visueel opdelen van het erf met schuttingen e.d. (bijvoorbeeld vanwege opdeling wonen - werken) is niet gewenst. Erfafscheidingen en privézones moeten zich beperken tot de ruimte dicht tegen de achtergevel van de woning. Zij kenmerken zich door een passende schaal, vormgeving en beplanting.

Parkeren

Parkeergelegenheid dient zover mogelijk collectief te zijn en achter de woning op het erf te worden gesitueerd.

Beplanting

Beplantingsplan

Beplantingsplan

De Hoeksche Waard is een nationaal landschap. Een van de twintig in Nederland die benoemd zijn om hun bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Het is een bedijkingslandschap dat zeldzaam is in zowel Nederland als Europa.

De kernkwaliteiten van dit landschap zijn de vele dijken en kreken met hun bomen, natuur en water. Elementen die samen met de openheid van het polderlandschap, de akkers, boomgaarden, boerderijerven, dorpen en lintbebouwingen het unieke Hoekschewaardse landschap vormen.

Zoals reeds in de beschrijving van de huidige situatie is aangegeven is de agrarische bebouwing in de Hoekse Waard meestal omgeven door opgaand groen, waardoor groene 'eilanden' in het open landschap ontstaan. Het gaat vaak om een afwisseling van lijnbeplanting en beplanting met 1e categorie-bomen, die soms monumentaal zijn. Tussen - of boven - het groen zijn het vooral de daken die zichtbaar zijn. Afdekking van bebouwing met een kap speelt dan ook een belangrijke rol om te komen tot een landschappelijke inpassing, die past bij de Hoekse Waard.

Kwaliteiten als boomgaarden en boerderijerven met hun erfbeplanting behoren tot de kernkwaliteiten van de Hoekse Waard. Voor de bouwstede aan de Eendrachtsweg is voorzien in een beplantingsplan met streekeigen beplanting waarin deze kernkwaliteiten terug zijn te vinden:

Geen windscherm van lijnbeplanting, waarmee de bouwstede teveel zou gaan lijken op het nabijgelegen productiebos. Wel een afwisselende streekeigen beplanting, met bomen in de eerste categorie.

Notebomen aan weerszijden van de entree tot het terrein. Een treurwilg aan de watergang langs de weg. Gewone es, veldesdoorn en minimaal 7 m brede struweelbeplanting (sleedoorn) als beplanting in de erfrand. Geen beplanting die alle bebouwing aan het oog onttrekt, maar beplanting die de daken tussen het groen toont.

Aan de achterzijde is een hoogstamboomgaard gesitueerd.

Acer campestre

Fraxinus Excelsior

Prunus spinosa

Juglans regia